

tisto mi ni šlo v pamet, da so vsi drugače oblečeni. Pridem h oknu, potrkam, brž pride eden gospod z rdečo kapo pa reče: „Wohin?“ Zastopil te besede nisem, pa prosil sem ga prav lepo če mi ne bi dal listek ali „Anweisung“, jaz bi se rad na Štajersko peljal vole kupit. On samo reče, ali vpraša: „Marburg?“ Jaz pa hitro nazaj, jezen sem že tudi bil, rečem: „Da!“ Tisti gospod pogleda v majhno omaro, prinese en sivi kos papirčka, in reče tudi kaj košta. Jaz hitro z roko v taško po denar, pa plačat. Stakim človekom, kateri tako često vprašajo, ni nič za hantle imeti. Potlej sem šel hitro skozi vrata. Tamkaj je stalo par klopih in jaz se vsem. Pa ne dolgo, že gre neki mož s plavo suknjo in reče gredeč: „Pettau, Pragerhof einsteigen.“ Vlak približno, obstane, jaz pa noter. V tistem vagonu je sedelo par debelakov, pa govorili so že tako, da vsak svojo besedo ni mogel slišati; najbrž so bili Judi. Še zastopim malo hrvatsko pa nemško, pa tega nisem. Čug ali vlak, sam zdaj ne vem kako mu je pravo ime, obstane in tisti gospod s plavo suknjo kriči „Pragerhof, alles aussteigen!“ Jaz tako hitro, kakor je mogoče bilo vzamem svojih sedem čespelej pa vun. Tamkaj prašam koliko imam še časa na Maribor, da ne zamudim. „Halbe Stunde“ je bil odgovor. Dobro sem si mislil, če bi le blizo kaka krčma ali grajzerlija bila; jaz sem sila žejen pa tudi lačen. Ko tako hodim, pa vidim pri oknu veliko glažov. Aha! To mora krčma biti. Jaz hitro pri vratih noter pa prosim za pol litra pira, pa tudi nekaj za jesti. Pira mi hitro prinese, pa zavoljo jesti me je prašal, kaj da jaz hočem. Veliko reči mi je napovedel pa škoda, da se nisem vse mogel zapomniti, h zadnjemu je še rekel „Frankfurter mit Kren.“ Tiste sem pa dobil, to besedo sem večkrat čul. Pa ko spomenem od kot ta beseda, me je že v želodcu ni prav bilo, enkrat sem kupil pri enem kramarju „Frankfurterschwarz“ tista pa je bila črna barva, oh bogi siromak, kaj bo zdaj dobil za jesti? A vidiš ga, že prinese, pa kaj dve klobasi, tako veliki kakor od otroka prsti. Dolgo časa nisem imel te reči pogledati, že pride eden klicat: „Marburg, Graz, Bruck, Mürs, Neustadt, Wien, sofort einsteigen, fahrt gleich ab!“ Jaz hitro poberem mojo klobaso, papirja nisem imel, sem pa hitro zavil v moj kafanetel. „Einsteigen“, so kričali plavosukneži. Jaz skočim v voz, pa kaj tam vidim? Po parih so sedeli in se kušovali, sem si mislil če nebi predrago prišlo, tako bi še jaz poskusil. Pride gospod, pa samo reče: „Bitte Karten“, dam mu hitro tisti popndekl in ga vprašam, če ne bi bilo mogoče, naj zame tudi eno lepo žensko pomaga, jaz mu že plačam za tisto, petko v roke dam, on pa ježno odgovori: „Lanter Hochzeitsreisende.“ Pripeljemo se črez veliki most, pa obstoji vlak. „Marburg aussteigen“ kličejo. Jaz brzo vun, še pogledam če nisem kaj zgubil, pa koliko ljudi so tamkaj bili, skoraj bi mislil, svet je za nas premajhen. Enega gospoda vprašam, kje se na Koroško pelje; on pa brž odgovori: „Dort unten.“ Skočim tam dol, pridem h enim vratam, šipe so s čugežni-

kom prepletane, sem mislil tukaj je kancelija, da bom si karto dobil do Sv. Lovrenca. Kancelija je bila tamkaj, pa druga; jaz hitro vun, pa drugič enega prosim, da bi mi pokazal, kje se karte dobijo. Ta mi je to pravo pot pokazal, sem si vzel karto, pa hitro nazaj, da ne zamudim. Ni treba bilo dolgo čakati, pa smo se odpeljali. Dravska dolina je pač lepa, če bi le mi na Hrvaškem tako imeli! Pa kaj je zdaj? Peljemo se v pekle ali kam? Čisto temno gratuje, moje misli so zmotle. Vlak je ustavil in čul sem klicat: „Faal.“ No zdaj sem se zdehnul, od tukaj naprej bo že lušnejše, ker že plavosukneži kličejo in zdihujejo „Faal, Faal.“ Ni dolgo trpelo, se pripeljemo na St. Lorenzen, oh škoda, da ni daljši pot, kako je bilo lušno, zdaj pa k nogam, gorej proti svetem Duhu. Za kupiti ni nič bilo, ker sami nimajo veliko živine, sem šel hitro nazaj. Pridem dol v Sv. Ožbald, je še lep okraj, Dolgo se nisem mudil tamkaj, brž na „Fresen“ vlak in ni štacijon dalje; „Wuchern-Mahrenber“ so kričali, z dobrimi misli nisem stopil od vlaka, ker že ta prva beseda se mi ni prav dopadla. Že v času ko sem še v šolo hodil, sem slišal, da se tistemu človeku, kateri vbojemu človeku kožo iz hrbta potegniti hoče, „Wüherer“ reče. Pa tisto v tem okraju ni resnica. Pridem tamkaj v eno krčmo, pa si dobim vrtlec vina; pa kako tamkaj natočijo? Ni prst zgor striha pa ne spod, kakor pri nas doma! Spijem in plačam pa grem dalje, lačen sem začel biti, grem h kramerju in si kupim za dva krajcarja kruha, pa za dva luka. Luka je bilo zadovolj, kruha pa malo. Zdaj je že povsod tako, da mesarji in peki veliki trebuh nosijo, drugi pa morajo gladovati. Prašam moža, kateri mi proti pride, če ne bi vedel, kje bi jaz vole kupit mogel; reče „pri Antonu bote dosti našli“. Grem naprej tja po hribi, strmo je od začetka, pa potem je boljši, grede se nisem sponehil, jaz nimam veliko časa, meni se mudi nazaj domu. Pridem že blizu cerkve, čujem krič, da še doma takega nisem čul. Jaz sem mislil, da je kak človek utonil, pa zgoraj na takem bregu to tako ni mogoče. Pa zdaj ljubi „Stajerc“, glej in se znaš čuditi. Fajmošter je eno priletno žensko tepel in potiskal, da je plava od tamkaj odšla. Ljubi gosp. knezoškof bi zmenoj hodili, pa ne vole kupovat; marsikaj bi slišala in vidla.

En Hrvat.

Prvaško delo.

(Slučaj Druškovič v Slov. Gradcu)*.

Celje, 28. julija 1911.

Razprava proti prvaškemu trgovcu in huj-skaču Druškoviču v Slov. Gradcu je v splošnem tako značilna in zanimiva, da jo je treba natančneje popisati. V boju protinaprednjakom je gotovi prvaški sodrugi pač vsako sredstvo dobro. Cenjeni čitatelji bodejo gotovo to poročilo radovoljno brali. Videli bodejo tudi, da vodi prvaška brezobzirnost — v ječo.

* O tej stvari dobili smo še ta dopis. Objavimo ga na izrečno željo naših somišljenikov, ki hočejo, da se podlo breznačajnost prvakov javno ožigosi. (Op. ur.)

Tožena sta bila prvaški štacunar Jož in Franc Vodnovnik, čevljar v Staremtrgu, zaradi zločina goljufije po §§ 197, 199 a. k. p. ter zaradi prestopka po § 496 k. p. Vodnovnika je zastopal dr. Božič, zaprtega Druškoviča pa dr. Hrašovec, medtem ko sta tožbo državni pravdnik dr. Bračič ter dr. Petrischek zastopala.

Druškovič je seveda vse tajil; vsi so po njegovem mnenju lažniki, edino on seveda je najpoštenjši človek pod milim nebom. V preiskavi je Druškovič priznal, da je pred razstojem tožbi obrekovanega klobučarja Debelaka svoja učenca v Stari trg poslal. Seveda ni hotel na priče vplivati. Vodnovniku je dal tega 2 K le zaradi tega, da bi ta izvedel, zakaj se gre pri tožbi. To se je zgodilo v „Zadruhi“. Druškovič se seveda „ne ve“ spominjati, da je Vodnovniku v tej zadevi pisma pisaril. Pač pa prizna, da je imenoval Kotnika za „pijano barabo“.

Vodnovnik prizna, da je od Druškoviča 2 K dobil, da poižve natanko glede Debelakove tožbe. Tudi pove, da mu je Druškovič takrat pisal pismo, katerega je pa potem sežgal (!).

Priče so pa vse drugače izpovedale. Priča Kotnik je izpovedal pod prisego, da je Druškovič o Debelaku trdil, da ta stare prebarvane klobuke kot nove prodaja. Druškovič mu (Kotniku) je tudi nekaj žganja dal, da bi z njim držal.

Druškovičev učenec Planinc izpove kot priča, da ga je njegov pospodar M. h Kotniku poslal.

Miha Kauričnik je tako gladko izpovedal, da so se vsi čudovali; bilo je kakor da bi se vse iz glave naučil. Miha je komi pri obtožnem. In tako je bilo tudi z nekaterimi drugimi pričami. Ali ostale priče so krivdo obtožencev dokazale.

Nato je okrajna sodnija, kakor smo že poročali, Druškoviča na 3 meseca težko ječe, Vodnovnika pa na dva meseca obsodila.

Tako je končala ta 8 urna sodnijska razprava, ki je razsvetila razmere pri narodnih prvakih v Slov. Gradcu. Druškovič se bode v ječi pokoril. Morda se bodejo prvakci zdaj pričali, da se tudi napredne obrtnike ne sme obrekovati in da mora tudi vkljub političnemu nasprotovanju poštenost vladati!

Kmetje pozor!

Iz raznih dežel se poroča, da je vročina na polju in travniku mnogo škode napravila. Pametni gospodarji vsled tega sedaj ne prodajajo krme. Gotovo je, da bode krma lepo ceno dobila. Ne zapravljajte torej krmne štedite tudi s slamo in polagajte listje kot steljo. Misliti treba v naprej! Torej pozor!

Novice.

O pomenu kmetijstva prinaša list nemških konzervativcev prav resne razprave. Tako piše m. dr.: „Ako bi šel enostranski razvitek velikih mest tako naprej, potem ne bode ničesar ostalo človeškega materijala vzdržalo. Mesto mora biti. Ali za milijonsko mesto, ki žre grozovito ljudske in etične moči, ni pametnega razloga? Pametni socialni politiki. Mi z današnjo socialno postavodajo nismo v položaju, da bi začeli naraščanje opravičenih mest k mestom od polovice do celega milijona. Ali nekaj zamoremo; kmetijstvo kot obrt, ki se plača, urediti in s tem begu iz dežele najhujši vzrok vzeti. Zato se ne more biti dandanes preveč agraren, temveč vedno le premalo agraren. Vso našo postavodajo naj bi dobil pametni agrarični duh. Mesto kot element banja si samo pomaga; za deželo, ki je fakturno stalnost, mora skupnost pomagati.“

Prazniki. Papež izdal je odredbo, glasno katere se je število katoliških praznikov znižalo; na delavnik padše premisljive praznike (m. dr. tudi praznik Rešene Telesa) se je prelozilo na prihodnjo nedeljo. Ostali kakor dosedaj bodejo le: nedelje, božični praznik, novoletni dan, praznik sv. Tre-

Konstantinopel und Umgebung.

V zadnji številki že smo poročali o velikanskem požaru, ki je uničil glavno turško mesto Carigrad ali Konstantinopel. Danes prinašamo mali zemljovid tega mesta, iz katerega bodejo čitatelji lego videli. S števil-

kam (1, 2 do 6) označena poslopja so sedeži posameznih tujih poslanstev; štev. 3 je avstro-ogrsko. Gorel je v prvi vrsti leseni del mesta (tam ker je napis Stambul).